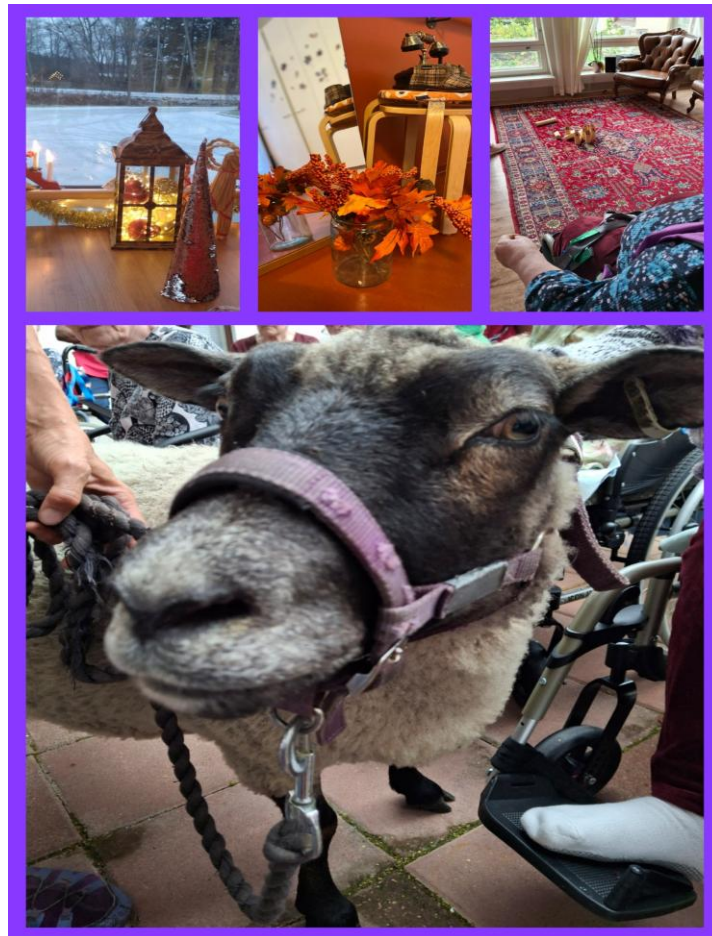

SOSIAALIPALVELUIDEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

MAINIOKOTI LÄHDENIITTY

SOSIAALIPALVELUIDEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

Sisällysluettelo

1 PALVELUNTUOTTAJA, PALVELUYKSIKÖÄ JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT	1
1.1 Palveluntuottajan ja palveluyksikön perustiedot.....	1
1.2 Toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet	2
2 ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUS	3
2.1 Palvelujen laadulliset edellytykset	3
2.2 Vastuu palvelujen laadusta.....	4
2.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet.....	4
2.3.1 Asiallinen kohtelu.....	5
2.3.2 Itsemääräämisoikeuden toteutuminen	6
2.4 Muistutusten käsittely	8
2.5 Henkilöstö	10
2.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta.....	13
2.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi	14
2.8 Toimitilat ja välineet.....	14
2.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö	15
2.10 Lääkehoitosuunnitelma	16
2.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja	17
2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen.....	18
3 OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA	19
3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen	19

3.2	Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely	22
3.3	Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen	24
3.4	Ostopalvelut ja alihankinta.....	25
3.5	Valmius- ja jatkuvuudenhallinta	26
4	OMAVALVONNAN TOIMEENPANO, JULKAISEMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN	27
4.1	Toimeenpano	27
4.2	Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen	27

1 PALVELUNTUOTTAAJA, PALVELUYKSIKÖÄ JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT

1.1 Palveluntuottajan ja palveluyksikön perustiedot

Palveluntuottaja Hoiva Mehiläinen Oy
Katuosoite Arcadiankatu 6, Helsinki
Palveluntuottajan yhteyshenkilö ja yhteystiedot Sari Autio, 040 093 01 86, sari.autio@mainiokodit.fi

Toimintayksikkö Mainiokoti Lähdeniitty	Y-tunnus 893659-5
Esihenkilö / vastuuhenkilö Marja Seulanto	Yhteystiedot (puhelin ja sähköposti) 00 345 5141, marja.seulanto@mainiokodit.fi
Toimintayksikön katuosoite Lähdeniityntie 13	Postinumero ja toimipaikka 37130 Nokia
Palvelut / asiakasryhmä Ikäihmisten ympärivuorokautinen palveluasuminen	Asiakaspääkammäärä 40
Miten palveluja tuotetaan (esim. läsnäpalvelu, etäpalvelu) läsnäpalvelu	

Hyvinvointialue Pirkanmaan hyvinvointialue
Palveluyksikön sosiaali- ja potilasasiavastaavien yhteystiedot Sosiaali- ja potilasasiavastaavan tehtävänä on neuvoa ja ohjata potilaita, asiakkaita ja heidän läheisiään asiakkaan oikeuksiin ja asemaan liittyvissä asioissa. Potilasasiavastaava: Puhelin ma, ke, to 9-11, ti 12.30-14.30: 040 190 9346 Tietoturvallinen viesti suomi.fi -palvelussa: Valitse viestit-palvelussa vastaanottajaksi Pirkanmaan hyvinvointialueen potilasasiavastaava. Postiosoite: Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere Yleistä neuvontaa: potilasasiavastaava@pirha.fi

Sosiaaliasiavastaava:

Puhelin ma, ke, to 9-11, ti 12.30-14.30: 040 504 5249

Tietoturvallinen viesti suomi.fi -palvelussa: Valitse viestit-palvelussa vastaanottajaksi Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaaliasiavastaava.

Postiosoite: Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere

Yleistä neuvontaa sähköpostilla: sosiaaliasiavastaava@pirha.fi

REKISTERÖINTITIEDOT

Palvelun rekisteröintipäivä 5.8.2009, Länsi Suomen lääninhallitus	Palvelu, johon myönnetty Tehostettu palveluasuminen
--	--

1.2 Toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Mainiokoti Lähdeniitty tarjoaa ostopalveluna yhteisöllistä asumista 40:lle Pirkanmaan hyvinvointialueen ikääntyneelle.

Mainiokoti Lähdeniitty sijaitsee luonnon läheisyydessä rauhallisella omakotialueella Nokialla. Mainiokoti Lähdeniityn henkilöstö on ammattitaitoinen ja luova. Meille asukkaat ovat kaikkein tärkeintä ja meillä tehdäänkin työtä asukaslähtöisesti moniammatillisessa tiimissä. Koulutamme itseämme säännöllisesti, jotta ammattitaitomme säilyy hyvänä. Meille on tärkeää tehdä työmme kiireettömästi ja lempeästi, jotta asukkaamme voivat tuntea olonsa turvalliseksi meillä asuessaan. Meillä vallitsee kodinomainen ja lämmin ilmapiiri, jonne läheisen on mukava poiketa. Koemme ulkoilun tärkeänä, ja meillä pääsee ulkoilemaan aina niin halutessaan.

Kotimme tarjoaa ostopalveluna ympärivuorokautista asumista 40:lle ikääntyneelle, jotka tarvitsevat apua päivittäisissä toiminnoissaan sairautensa tai toimintakykynsä heikentymisen vuoksi. Asukkaillamme on omat asuinhuoneet varustettuna wc/kylpytilalla.

Myös hoivasänky on valmiina, mutta muuten asukas saa sisustaa asuinhuoneensa omilla huonekaluilla ja tavaroilla, jolloin siitä saa mieleisensä.

2 ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUS

2.1 Palvelujen laadulliset edellytykset

Systemaattinen laadunhallinta on olennainen osa johtamis- ja toimintajärjestelmäämme. Johtamis- ja toimintajärjestelmä toimii ennakoivasti ja itseohjautuvasti asiakas-, ympäristö- ja lainsäädäntövaatimukset täyttäen. Toimintajärjestelmä täyttää ISO9001, ISO14001 ja ETJ+-standardien vaatimukset.

Toimintaamme ohjaavat mm seuraavat lait: Vanhuspalvelulaki eli Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden terveys- ja sosiaalipalveluista (980/2012), Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (29.6.2021/612), Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (22.9.2000/812).

Mainiokotien yhteiseen laatukäsikirjaan on koottu kaikki laatuun liittyvä materiaalit ja ohjeistukset ja sen tarkoitus on helpottaa yksiköissä tehtävää laatutyötä.

Laatulupauksemme on mahdollistaa jokaiselle asiakkaalle yksilöllinen hyvä elämä.

Mainiokoti Lähdeniityssä seuraamme laatulupauksemme toteutumista kuukausittain. Mittaamme arviota kokemuksellisesta laadusta niin asukkailta, läheisiltä kuin henkilöstöltäkin. Jokaiselta vastaajaryhmältä kerätään vastauksia vähintään kolmen kuukauden välein. Laatuindeksiraportti julkistetaan kunkin kuun ensimmäisellä viikolla, käsitellään yhdessä henkilökunnan kanssa yksiköiden henkilöstökokouksissa ja mietitään yhdessä toimenpiteitä kokemuksellisen laadun kehittämiseksi yksikössä.

Seuraamme myös hoivan ja kuntoutuksen toteutumista suoraan asiakastietojärjestelmästä saatavilla tiedoilla. Näitä ovat esimerkiksi ulkoilut, omatuokiot, yhteydenpito läheisiin ja toiminnallisuus. Myös näiden mittaamisen frekvenssi vaihtelee: läheisyhteistyön toteutumista mitataan kuukausittain, muita viikoittain. Mittari perustuu kullekin mitattavalla asialla määriteltyyn viitearvoon, esimerkiksi vähintään yksi omatuokio asiakasta kohden viikossa. Kirjaamisfrekvenssin mittaamisen tehtävänä on varmistaa, että jokaisesta asiakkaasta on kirjaus joka vuorosta.

Arvioimme myös asukkaiden toimintakykyä, hyvinvointia ja turvallisuutta sekä hoidon ja hoivan tarvetta ja tavoitteita säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa tai useammin toimintakyvyn muuttuessa olennaisesti. Arviointiin käytetään RAI-toimintakykyarviointia. Hoito- ja palvelusuunnitelma tarkistetaan aina RAI-arvioinnin yhteydessä yhdessä omahoitajan, asukkaan ja hänen läheisensä kanssa.

Lisäksi hyvinvointialue velvoittaa meitä seuraamaan hoidon seurantatietoja, joita ovat esimerkiksi tiedot virtsatieinfektioista ja makuuhaavoista.

Seuraamme myös poikkeamatapahtumatietoja. Poikkeamatapahtumatietojen avulla voimme parantaa mm. turvallisuutta ja asukkaiden saaman hoivan laatua.

2.2 Vastuu palvelujen laadusta

Mainiokoti Lähdeniityn johtaja vastaa siitä, että yksikön toiminta toteutuu laadukkaasti lakien, ohjeistusten ja viranomaismääräysten mukaan. Palvelujohtaja varmistaa, että tämä toteutuu. Vastuu laadun ja laatulupauksemme toteutumisesta arjessa on jokaisella työntekijällä. Lisäksi vastuuta jaetaan erityisvastuualueina mm. lääkehoitovastaava, työsuojeluvastaava, kirjaamisvastaava, Rai-vastaava, hygieniavastaava, saattohoitovastaava.

2.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Meille Mainiokoti Lähdeniittyyn pääsee asumaan Pirkanmaan hyvinvointialueen sijoittamana tai itse maksavana. Ennen muuttoa olemme katsoneet asukkaalle valmiiksi omahoitajan, joka on yhteydessä läheiseen mahdollisimman pian muuton jälkeen. Asukkaalle laaditaan yhdessä omahoitajan, asukkaan sekä läheisen kanssa hoito- ja kuntoutussuunnitelman kuukauden sisällä muuttamisesta. Jatkossa tämä päivitetään puolenvuoden välein tai tarvittaessa useammin. Omahoitaja seuraa, että jokainen työntekijä toimii suunnitelmassa sovitulla tavalla. Tämän perusteella suunnittelemme asukaan hoidon ja RAI – arvio (ikäntyneiden hoidon tarpeen ja laadun seurantarjestelmä) tehdään myös kuukauden sisään muuttamisesta. RAI päivitetään myös puolen vuoden välein tai tarvittaessa useammin.

Asukkaille ja läheisille annetaan mahdollisuus vastata laatukselyyn kerran kuukaudessa. Asukkaat pääsevät vastaamaan tablettitietokoneelta hoitajan avustamana. Läheisille linkki lähetetään kerran kuukaudessa sähköpostitse. Heillä on mahdollisuus vastata myös tablettitietokoneella vieraillessaan kodissa. Lisäksi asukkailla on mahdollisuus kertoa toiveistaan ja kehitysideoistaan viikoittaisessa asukaskokouksessa. Vastausten perusteella henkilöstö kehittää toimintaa yhdessä.

Palautetta otetaan vastaan myös kasvotusten, puhelimitse ja sähköpostitse sekä asukkailta että läheisiltä.

Mainiokoti Lähdeniityssä palautteet käydään henkilökunnan kanssa läpi henkilöstöpalaverissa ja toimintaa kehitetään yhdessä ja sitä seurataan säännöllisesti. Kehittämissuunnitelmasta tiedotetaan henkilöstöä sähköpostitse.

2.3.1 Asiallinen kohtelu

Mainiokoti Lähdeniityssä työntekijöillä on ilmoitusvelvollisuus, jos he huomaavat epäasiallista käytöstä. Heillä on myös velvollisuus puuttua tilanteeseen ja keskeyttää tilanne sellaisen huomattuaan. Työntekijöiden ilmoitettua epäasiallisesta kohtelusta joko suoraan esihenkilölle tai poikkeamailmoituksen jälkeen, esihenkilö ottaa asian puheeksi työntekijän kanssa.

Valvontalain (741/2023, 29 § 5 mom.) mukaan ilmoituksen tehnyttä työntekijää suojaa vastatoimien kielto. Tämä tarkoittaa sitä, että ilmoituksen tehnyttä työntekijää kohtaan ei saa kohdistaa epäsuotuisaa kohtelua tai työoikeussopimuksellisia heikennyksiä tekemänsä ilmoituksen vuoksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ilmoituksen tehnyttä työntekijää ei saa kohdella huonommin tai rangaista ilmoituksen tekemisestä (esim. siirtämällä toisiin, vähemmän vaativiin tehtäviin).

Mainiokoti Lähdeniityssä kaikki tilanteet käsitellään yhdessä yksikön esihenkilön kanssa ja niistä tehdään poikkeamailmoitus. Tiimivastaava, omahoitaja tai yksikön esihenkilö on yhteydessä läheiseen ja heidän kanssaan käydään tilanne läpi. Korjaustoimenpiteet määritellään ja näiden toteutuksesta vastaa yksikön esihenkilö. Poikkeaman ollessa

erittäin vakava ilmoitus menee alueen palvelujohtajalle, liiketoiminnanjohtajalle ja laatutiimille.

2.3.2 Itsemääräämisoikeuden toteutuminen

Laissa sosiaalihuollon asemasta ja oikeuksista sekä laissa potilaan asemasta ja oikeuksista säädetään pääpiirteittäin asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeudesta.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa toteutettaessa on ensisijaisesti otettava huomioon asiakkaan toivomukset ja mielipide ja muutoinkin kunnioitettava hänen itsemääräämisoikeuttaan. Asiakkaalle on annettava mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Jos asiakas tai potilas ei pysty itse ilmaisemaan mielipidettään, hänen mielipidettään on selvitettävä hänen laillisen edustajansa ja/tai läheistensä kanssa yhteistyössä.

Keskeinen itsemääräämisoikeuden edistämiseen soveltuva asiakaskohtainen väline on hoito- tai palvelusuunnitelma. Suunnitelmassa voidaan yhteisymmärryksessä asiakkaan kanssa sopia hoidon ja tuen yksityiskohdista, tavoitteista ja keinoista.

Mainiokoti Lähdeniityssä asukkaalle annetaan mahdollisuus päättää omista asioistaan mahdollisuuksien mukaan tarjoamalla hänelle erilaisia vaihtoehtoja arjessa. Esimerkiksi, minkä paidan hän haluaa päälleen, haluaako hän ulkoilla vai mitä leipää ruualla haluaa syödä. Myös asukaskokouksissa asukkailta kysellään mielipiteitä esimerkiksi aktiviteettien suhteen tai minkälaista ruokaa he haluaisivat syödä.

Tällä hetkellä ikääntyneille ei ole voimassa olevaa lainsäädäntöä, joka tarkkarajaisesti määritteli itsemääräämisoikeuden edistämiseen ja rajoittamiseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet ikääntyneiden palveluissa. Rajoitustoimista on säännöksiä vain mielenterveyslaissa, päihdehuoltolaissa, laissa kehitysvammaisten erityishuollosta ja tartuntatautilaissa.

Toimintaohjeita joudutaankin tämän vuoksi hakemaan yleisemmän perus- ja ihmisoikeusnäkökulman ja ylimpien laillisuusvalvojen, kuten eduskunnan oikeusasiamiehen, linjauksista.

Itsemääräämisoikeutta koskevaa lainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Tavoitteena on, että rajoituksiin joudutaan turvautumaan mahdollisimman vähän. Tähän päästään vahvistamalla ennaltaehkäisevää työskentelytapaa ja moniammatillista yhteistyötä sekä parantamalla palveluja.

Sosiaalihuollossa itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa ainoastaan silloin, kun asukkaan tai muiden henkilöiden terveys tai turvallisuus uhkaa vaarantua, eikä muita keinoja ole käytettävissä. Rajoitustoimenpiteet on toteutettava lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen.

Itsemääräämisoikeutta koskevista periaatteista ja käytännöistä keskustellaan sekä asiakasta hoitavan lääkärin, että asukkaan ja läheisten kanssa. Rajoittamistoimista tehdään kirjaukset myös asiakasasiakirjoihin. Rajoitustoimista päätös tehdään mahdollisimman lyhyeksi ajaksi, korkeintaan kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan. Ennen rajoitustoimenpiteiden käyttöönottoa niitä pyritään ennaltaehkäisemään läsnäololla, keskustelulla ja luomalla rauhallinen sekä turvallinen ilmapiiri, jossa huomioidaan asukkaan toiveet ja yksilölliset piirteet. Asukkaita ohjataan ja avustetaan esim. wc-käynneillä ja hänen vointiaan seurataan jokaisessa vuorossa.

Syitä itsemääräämisoikeuden rajoittamiseen on vain, jos asukkaan käytös vaarantaa tai uhkaa oman tai toisen terveyttä. Rajoittamiseen lähdetään vain, jos muita keinoja ei ole. Tällöin asiasta keskustellaan hoitavan lääkärin ja läheisten sekä asukkaan kanssa. Keskustelusta sekä lääkärin päätöksestä tehdään merkinnät DomaCareen. Mainiokoti Lähdeniityssä on käytössä rajoitustoimenpiteitä.

Rajoitustoimenpiteet kirjataan tarkasti DomaCareen. Kirjauksissa näkyy mitä rajoitustoimea on käytetty (esim. sängynlaita), rajoitustoimen kestoaika, sekä syy. Rajoitustoimenpiteiden tarpeellisuutta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Ja ne puretaan heti, kun se ei ole enää välttämätön.

2.4 Muistutusten käsittely

Mainiokoti Lähdeniityssä asukkaalla on oikeus hyvää sosiaalihuoltoon ja kohteluun ilman syrjintää. Palvelun laatuun tai asiakkaan saamaan kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa. Meillä tämä aika on kaksi viikkoa muistutuksen saapumisesta. Muistutus on tehtävä kirjallisena. Muistutusmenettelyn voi aloittaa myös henkilökunta.

Kantelun voi tehdä Lupa- ja Valvontavirastoon. Lupa- ja Valvontavirasto on valtakunnallinen ja monialainen valtion keskushallinnon viranomainen, joka hoitaa useita aloja koskevia lupa-, valvonta-, rekisteröinti-, toimeenpano- ja ohjaustehtäviä.

Kantelu pähkinänkuoressa:

Keskustelu

Keskustele, jos vain on mahdollista, ensin palvelun antaneen tai päätöksen tehneen henkilön tai hänen esimiehensä kanssa. Jos on tapahtunut virhe tai epäilet asian huonoa hoitoa, asia voi korjaantua keskustelun jälkeen.

Muistutus

Terveystieteiden tutkimuskeskusta, sosiaalihuoltoa tai varhaiskasvatusta koskevassa asiassa voit tehdä kirjallisen muistutuksen suoraan palveluntarjoajalle. Saat vastauksen kahdessa viikossa. Muistutus on ensisijainen tapa kertoa tyytymättömyydestä saamastaan palvelusta.

Muistutuksen vastaanottaja Mainiokoti Lähdeniityssä on Marja Seulanto, yksikönjohtaja, puh 050-3455141, marja.seulanto@mainiokodit.fi

Kantelu

On valvontaviranomaiselle, kuten lupa- ja valvontavirasto, tehty ilmoitus epäilyistä virheellisestä menettelystä tai laiminlyönnistä. Useat eri viranomaiset tutkivat kanteluja. Yksityishenkilö, yritys ja yhteisö tai viranomainen voi tehdä monista eri asioista kantelun.

Kantelu tehdään joko lupa- ja valvontaviraston sivuilla. Sähköisen asiointipalvelun käyttö edellyttää Suomi.fi-tunnistautumista, johon voit käyttää verkkopankkitunnuksia, mobiilivarmennetta tai muuta tunnistusvälinettä. Sähköisen kantelun kysymykset ohjaavat täyttämään tiedot, jotka tarvitaan kantelun käsittelyä varten. Jos sähköisen asiointipalvelun käyttö ei onnistu, kantelun voi tehdä myös vapaamuotoisesti sähköpostilla tai postitse Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon.

Kantelun tekemiseen löytyy lisää tietoa sivulta Lupa- ja valvontavirasto/Tietoa meistä/Kantelun tekeminen Lupa- ja valvontavirastolle. Linkki kantelun tekemiseen on <https://lvv.fi/yhteystiedot/sahkoinen-asiointi>

Eduskunnan oikeusasiamies (EOA) valvoo, että viranomaiset ja virkamiehet noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa, sekä edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista. EOA on riippumaton elin ja se toimii eduskunnan alaisuudessa. Kantelun voi tehdä myös EOA:lle, jos epäilet, että viranomainen, virkamies tai julkista tehtävää hoitava yksityinen taho ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan tai jos epäilet, että perus- ja ihmisoikeudet eivät ole näiden toiminnassa toteutuneet asianmukaisesti. Linkki kantelun tekemiseen on <https://oikeusasiamies.fi/kantelu> ja puhelinnumero 09 432 3381.

Muistutuksen ja kantelun tekemisessä voivat auttaa:

Mehiläisen potilasyhteyshenkilöt toimivat yhteyshenkilönä Mehiläisen asiakkaille potilaan oikeuksiin ja mahdolliseen hoitoa koskevaan tyytymättömyyteen liittyvissä asioissa, kuten vahinkoepäily, muistutus, kantelu tai korvaushakemus.

Potilasyhteyshenkilöt neuvovat asiakkaita myös tarvittaessa hyvinvointialueiden potilas- ja sosiaaliasiavastaavien toiminnasta ja yhteystiedoista, pyrkien huomioimaan asiakkaan tarpeet yksilöllisesti.

Potilasyhteyshenkilö: Marianna Rainio, p. 040 193 1934
marianna.rainio@mehilainen.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaaliasiavastaava palvelee tarvittaessa seuraavissa asioissa:

- neuvoo lain soveltamiseen liittyvissä asioissa
- avustaa muistutuksen tekemisessä
- tiedottaa asiakkaan oikeuksista
- toimii asiakkaiden oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi

Sosiaali- ja potilasasiavastaavaan voi ottaa yhteyttä sosiaalihuollon palveluja koskevilla kysymyksissä.

Kuluttaja-asiamies turvaa kuluttajien asemaa ja valvoo useiden kuluttajaa suojaavien lakien noudattamista.

Kuluttaja-asiamies: ma, ti, ke, pe klo 9–12 ja to klo 12–15: 09 5110 1200

Mainiokodeissa muistutukset käsitellään kahden viikon sisällä niiden saapumisesta. Viranomaispyynnöt, jotka vaativat selvitystä, käsitellään pyydettyssä ajassa. Asiat käydään läpi henkilöstön kanssa seuraavassa mahdollisessa henkilöstöpalaverissa. Palaverissa käymme tapahtunutta läpi ja mietimme, kuinka parannamme toimintaamme, jottei vastaavaa enää tapahtuisi. Tapahtunutta käydään läpi myös sekä laatutiimin että palvelujohtajan kanssa. Seuraamme tarkasti, onko toiminta muuttunut tapahtuneen jälkeen niin, ettei uusille muistutuksille ole aihetta.

Sosiaali- ja potilasasiavastaavan yhteystiedot löytyvät Mainiokoti Lähdeniityssä sisääntuloaulasta lipaston päällä olevasta kansioista. Sekä tämän omavalvontasuunnitelman sivulta 1–2.

2.5 Henkilöstö

Henkilöstösuunnittelussa otetaan huomioon toimintaan sovellettava lainsäädäntö, huomioidaan laissa määritelty henkilöstömitoitus ja rakenne.

Mainiokoti Lähdeniityssä henkilökunta koostuu sairaanhoitajista, lähihoitajista, hoiva-avustajista, siistijästä ja keittiötyöntekijöistä. Sijaisia käytetään vakituisten työntekijän poissa ollessa. Sijaiset perehdytetään työhönsä ja vakituinen työntekijä auttaa ja neuvoo sijaista tarpeen mukaan. Sijaisina toimii alan opiskelijoita sekä jo valmiita lähihoitajia, hoiva-avustajia, sairaanhoitajia. Keittiön ja siistijän tarpeisiin on omat sijaisringit.

Mainiokoti Lähdeniityssä on käytössä toimintaohje sijaisten hankkimisesta henkilökunnan äkillisissä poissaoloissa, jolloin sijaiset hankitaan omaa sijaislistaa käyttäen. Äkillisessä sijaistarpeessa hyödynnetään viestijärjestelmää, jolla sijaisiin saa yhteyden nopeasti ja helposti. Tarvittaessa käytetään henkilöstövuokrausfirmaa.

Mainiokoti Lähdeniityssä vastuuhenkilö (sairaanhoitaja YAMK) on 100 % hallinnon työntekijä. Tiimivastaavalle on oma työvuorokoodi, joka takaa hänelle aikaa tehdä hänen vastuullaan olevien töiden tekemiseen.

Mainiokoti Lähdeniityssä rekrytoinnista vastaa yksikön esihenkilö yhteistyössä HR- ja rekrytointitiimin kanssa. Rekrytointi tilanteessa tarkastetaan hakijan ammattioikeuksia koskevat rekisteritiedot ja opiskelijoilta sen hetkiset opintopisteet sekä hänen tulee esittää tutkinto- ja työtodistukset. Sijaisina toimiville opiskelijoille ei myönnetä lääkelupia. Henkilöstön rekrytointia ohjaavat työlainsäädäntö ja työehtosopimukset, joissa määritellään sekä työntekijöiden että työnantajien oikeudet ja velvollisuudet. Rekrytoinnissa pyritään vahvistamaan yksikön moniammatillisuutta ja tällä tavoin tukemaan asukkaiden monipuolista, aktiivista hoivaa ja arkea. Mainiokoti Lähdeniityssä hoitohenkilökunnan valintaa tehdessä arvioidaan työntekijän soveltuvuutta kääntyneiden hoitotyöhön. Työsuhteeseen kuuluu koeaika, jonka aikana arvioidaan työntekijän soveltuvuus ikääntyneiden hoitoon. Valvontalain 28 §:n perusteella iäkkäiden kanssa työskentelevien rikostausta selvitetään ennen työsuhteen alussa. Työntekijöiden keskeisenä osaamisalueena hoitotyön osaamisen lisäksi pidetään hyviä sosiaalisia taitoja, oma-aloitteisuutta sekä taitoa kohdata jokainen asukas omana yksilönään.

Ennen rekrytointipäätöksen tekemistä pyydetään entisen työnantajan tai muun suosittelijan lausunto. Työntekijöiden soveltuvuus varmistetaan työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti ja uudet työntekijät täyttävät työhöntulokyselyn ja tarvittaessa heidät kutsutaan työhöntulotarkastukseen.

Toimintayksikön henkilöstö perehdytetään asukastyöhön, asukastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen. Perehdyttämistä annetaan kaikille työhön tuleville: vakituisille, määräaikaisille, tarvittaessa työhön kutsuttaville (ns.

keikkalaisille), opiskelijoille ja työharjoittelijoille. Perehdyttämisen tavoitteena on lisätä henkilöstön osaamista, parantaa laatua, tukea työssä jaksamista sekä vähentää työtapaturmia ja poissaoloja.

Mainiokoti Lähdeniittyyn on nimetty perehdytysvastaava, joka huolehtii uusien työntekijöiden ohjaamisen Mainionetin 12-viikoiseen perehdytysohjelmaan. Perehtyminen tapahtuu sähköisellä alustalla Moodle oppiympäristössä. Lisäksi Mainiokoti Lähdeniityssä on perehdytyskansiot uusille työntekijöille. Uudelle työntekijälle on nimetty perehdyttäjä, jonka kanssa hän työskentelee ensimmäiset työvuorot. Perehdytys jatkuu itseopiskelemalla, kysymällä ja tekemällä.

Opiskelijoiden perehdytyksestä vastaa hänelle nimetty ohjaaja. Mainiokoti Lähdeniityssä henkilöstön koulutustarve käydään läpi kehityskeskustelujen yhteydessä sekä henkilöstökyselyn avulla. Niiden pohjalta luodaan kehittämissuunnitelma.

Mainiokodilla on koulutuskalenteri, jossa on eri vastuuhenkilöiden koulutusaikataulut. Lähdeniityssä järjestetään säännöllisesti turvallisuus, ensiapu sekä palo- ja pelastuskoulutukset vuosittain. Osa koulutuksista järjestetään yhteistyössä Mainiokoti Arwolan Aatoksen ja Mainiokoti Ilonkaaren kanssa.

Mainiokoti Lähdeniityn toimintaa ohjaavia yhdessä koko työyhteisön kanssa sovittuja ja päätettyjä hyveitä ovat:

Asukaslähtöisyys. Aasukkaat ovat meille kaikkein tärkeintä. Meistä jokainen tekee parhaansa, jotta asukkailla olisi meillä hyvä olla. Pidämme säännöllisesti asukaskokouksia ja kuuntelemme asukkaidemme mielipiteitä. Toiveita pyrimme toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan.

Tiimihenkiisyys. Teemme työtämme yhdessä moniammatillisessa työryhmässä asukkaan hyväksi. Työyhteisöömme kuuluu mm sairaanhoitajia, lähihoitajia, hoiva-avustajia, fysioterapeutti sekä siistijä ja keittiötyöntekijöitä. Olemme kaikki yhtä tärkeitä luodaksemme asukkaillemme hyvän arjen ja juhlan. Autamme toisiamme ja uusia työntekijöitä opetetaan ja perehdytetään työhön.

Lempeys. Meillä tämä näkyy siinä, että kohtaamme asukkaat, omaiset sekä työkaverimme yksilöinä. Tervehdimme jokaista meille tulevaa ystävällisesti ja kysymme kuulumiset. Kohtelemme toisiamme ja itseämme lempeän ymmärtävästi.

Vastuullisuus. Meillä Lähdeniityssä jokainen ottaa vastuun työstään ja osaamisestaan. Osaamista myös kehitetään kouluttautumalla omien mielenkiinnon kohteiden mukaan. Meillä onkin vahvaa osaamista niin muistisairaana kohtaamisesta kuin saattohoidosta. Työntekijöiden osaamista seurataan säännöllisesti ja jokainen on velvollinen osallistumaan täydennyskoulutuksiin. Otamme vastuun tarjoamastamme hoidosta ja kehitämme sitä aktiivisesti saamamme palautteen perusteella. Vastuullisuuteen kuuluu myös vastuu ympäristöstä. Niinpä meillä kierrätetään niin muovit, pahvit kuin paperit. Olemme tehneet myös ympäristösuunnitelman.

Asukkaiden kohtaamista ja hoitamista ohjaavia yhdessä työyhteisön kanssa sovittuja ja päätettyjä asukashyveitä ovat:

Kunnioitus. Kunnioitamme asukkaitamme, heidän elämäkokemustaan sekä mielipiteitään sekä heidän itsemääräämisoikeuttaan. Kunnioittamista on kuulla, mitä asiaa vanhuksella on ja toimia hänen parhaakseen.

Kiireettömyys. Toimimme kiireettömästi ja rauhallisesti. Annamme vanhukselle aikaa tehdä asioita itse niin paljon kuin hän kykenee. Annamme vanhukselle aikaa tarpeeksi, jotta hän ehtii ilmaista itseään kunnolla.

Ammattitaito. Huolehdimme ammattitaitomme ylläpitämisestä, jotta vanhuksemme saa parasta mahdollista hoitoa jokaisessa tilanteessa. Ammattitaitoa on myös tarjota vanhuksille mielekästä virikettä sekä ottaa läheiset mukaan vanhuksen hoidon suunnitteluun ja yhteiseen arkeen.

Lempeys. Kohtelemme vanhuksiamme lempeästi ja ymmärtävästi. Ymmärrämme, että sairaudet saavat osan vanhuksistamme toimimaan poikkeavalla tavalla.

2.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Mainiokoti Lähdeniityssä henkilöstömitoitus on lainmukainen 0,6. Toiminnasta vastaa yksikön johtaja, joka seuraa päivää, viikko ja kuukausitasolla henkilöstömitoituksen toteutumista. Esihenkilö hankkii sijaisen poissaoloihin omasta sijaisringistä tai vuokrafirman kautta. Thl seuraa kaksi kertaa vuodessa asumisyksiköiden mitoitusta kolmen viikon seurantajakson ajalta. Mainiokoti Lähdeniityssä mitoitus on ollut yli vaaditun minimin jokaisella seurantajaksolla.

2.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään monialaisesta yhteistyöstä asiakkaan tarpeenmukaisen palvelukokonaisuuden järjestämiseksi.

Teemme Mainiokoti Lähdeniityssä moniammatillista yhteistyötä eri tahojen kanssa. Yhteistyötahoja ovat mm. lääkäri ja erikoissairaanhoido sekä yksityiset palveluntuottajat esimerkiksi fysioterapeutti ja muut terapeutit. Lisäksi teemme yhteistyötä apteekin, jalkahoitajan, kampaajan, suuhygienistin ja optikon kanssa.

Asukkaan asioissa yhteistyön koordinoimisesta vastaa asukkaan omahoitaja ja sairaanhoitaja. Asukas, läheinen, tarvittaessa myös muun hoitavan tahon edustaja on mukana asukkaan palveluiden suunnittelussa ja arvioinnissa. Jos asukkaan tilanne, terveydentila tai suunnitelmat muuttuvat, olemme läheiseen yhteydessä viiveettä.

Saumaton palveluketju sekä avoin ja yhdessä toimintaa kehittävä yhteistyö Lähdeniityn, asukkaan edustajan ja eri palveluntuottajien välillä on meille keskeistä.

Monialaisen yhteistyömme perusta on sujuva tiedonkulku. Olemme luoneet tärkeimpien yhteistyökumppaneiden kanssa hyviä käytänteitä palvelun sujuvuuden ja tiedonkulun varmistamiseksi. Tällaisia ovat esimerkiksi tiedonkulun varmistaminen hoitajan läheteellä aina, jos asukas siirtyy kiireelliseen sairaalahoitoon. Olemme yhteistyötahoihin yhteydessä myös silloin, kun asukas on toisaalla hoidossa.

Yhteistyö ja tiedonkulku asukkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien ja eri hallinnonalojen kanssa järjestyy joko puhelimitse, sähköpostitse tai kirjepostin välityksellä.

2.8 Toimitilat ja välineet

Mainiokoti Lähdeniitty on Nokiolla, rauhalliselle omakotialueelle 2009 valmistunut hoivakoti, joka on suunniteltu ikääntyneille. Tilamme ovat esteettömät ja muistisairaalle turvalliset. Sisäpihamme on aidattu, jolloin siellä on turvallista ulkoilla yksinkin niin halutessaan. Tilamme on osittain remontoitu vuoden 2024 aikana.

Mainiokoti Lähdeniityssä jokaisella asukkaalla on omat huoneet, joissa sijaitsevat omat wc-tilat. Yhteisiä tiloja ovat päiväsalit, joissa vietämme päivisin paljon aikaa syöden, seurustellen sekä eri aktiviteetteja toimittaen. Kellaritiloista löytyy sauna, joka lämpiää yleensä kaksi kertaa viikossa. Yläkerrassa on fysioterapeutin jumppatila.

Tilojemme vuosittaisista huolloista vastaa Loutea (ent. Lassila & Tikanoja) sekä Bravida sopimustensa puitteissa. Korjausta vaativat viat ilmoitamme huoltomiehelle Fatman-järjestelmän kautta tai kiireisissä tapauksissa viestillä huoltomiehen omaan puhelimeen tai soittamalla Loutean asiakaspalveluun virka-ajan ulkopuolella. Teemme aktiivista yhteistyötä myös vuokranantajan kanssa kiinteistön huoltoon ja kuntoon liittyvissä asioissa.

Viranomaiset seuraavat säännöllisesti, että tilat ovat turvalliset sekä asukkaillemme, työntekijöillemme ja vierailijoille. Meillä onkin tehty seuraavia tarkastuksia:

- Paloilmoitinhuolto 1/2026
- Ympäristöterveystarkastus Pirteva 9/2025
- Yleinen palotarkastus 2/2025
- Hissihuolto 2/2025

2.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Asiakastiedot kirjataan mobiilisti asiakastietojärjestelmä DomaCaren reaaliaikaisesti. Meillä on käytössä tehtävienhallinta ohjelma, johon on merkitty hoitajille tehtävät jokaiselle asukkaalle yksilöllisesti hänen tarpeensa huomioiden.

Käytämme yksikössä CE-hyväksytyjä laitteita ja ohjelmistoja. Teknologiset ratkaisut valitaan asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Yksikössä on ulko-ovissa sekä osastojen ovissa on sähkölukot, jotka avautuvat koodilla. Koodi on tiedossa vain henkilökunnalla.

Mainiokoti Lähdeniityssä asukkailla on tarvittaessa käytössä hoitajakutsurannekkeet. Epäiltäessä, että hoitajakutsu ei toimi, hoitajat testaavat laitteen ja ottavat tarvittaessa yhteyttä kutsulaitteen toimittaneeseen yritykseen vian korjaamiseksi.

Turva- ja kutsulaitteista vasta: Hoitajakutsu.fi, yhteyshenkilö J. Sipilä, jonka yhteystiedot löytyvät kanslian fläppitaulusta.

Suurin osa apuvälineistä ovat hyvinvointialueelta lainassa asukkaan henkilökohtaiseen käyttöön ja niiden huolto kuuluu hyvinvointialueelle. Vuoteiden, nostolaitteiden sekä suihkutuolien ja -laverin huolto tapahtuu kerran vuodessa ja huoltojen välillä korjaus tilataan tarvittaessa Lojerilta.

Jos laitteen käyttö on estynyt pitkäkestoisesti ja yksikössä ei ole tilalle toista laitetta, on laitteen lainaaminen toisesta yksiköstä mahdollista.

Lääkinnällisten laitteiden hankinta kuuluu yksikön johtajalle ja laitteen käytön ohjaus joko laitteen myyjälle, laitevastaavalle tai sairaanhoitajalle.

Jos terveydenhuollon laitteen tai tarvikkeen käyttö aiheuttaa vaaratilanteen, hoitajat ovat velvollisia tekemään poikkeama -ilmoituksen. Lomake löytyy Mainionetistä, oikeamat - Laite tai sen käyttö. Tarvittaessa täytetään myös Fimean vaaratilanelomake. Yksikön johtaja muistuttaa työntekijää tarvittaessa poikkeamailmoituksen tekemisestä.

Yksikössä olevat apuvälineet syötetään Spotilla laiterekisteriin, jonka päivittämisestä vastaa siihen nimetty hoitaja

2.10 Lääkehoitosuunnitelma

Mainiokoti Lähdeniityn lääkehoitosuunnitelma päivitetään kerran vuodessa, keväisin. Viimeksi se on päivitetty maaliskuussa 2026. Lääkehoitosuunnitelma tarkistetaan kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin ja tarvittaessa päivitys tehdään useammin. Omavalvonnassa seurataan lääkelupien suorittamista sekä niiden voimassaoloa. Mainiokoti Lähdeniityssä ei ole rajattua lääkevarastoa. Mainiokoti Lähdeniityn lääkehoidosta vastaa lääkehoitovastaava, joka on koulutukseltaan sairaanhoitaja. Lääkehoitosuunnitelma löytyy Mainiokoti Lähdeniityn intrasta.

2.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Yksikönjohtaja vastaa asiakastietolain 7 §:n mukaisesta palveluyksikön asiakastietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta.

Jokainen työntekijä suorittaa tietoturvakoulutuksen sekä allekirjoittaa salassapitosopimuksen.

Moodle-koulutusympäristössä on tietosuojakoulutus sekä tentti, joka uuden työntekijän tulee suorittaa kuukauden sisällä työsuhteen alkamisesta. Meillä on käytössä sähköinen asiakastietojärjestelmä DomaCare, johon kaikki asiakastiedot kirjataan ja tallennetaan vähintään kerran vuorossa. Jokainen työntekijä käyttää DomaCare-asiakastietojärjestelmää omilla henkilökohtaisilla tunnuksillaan. Tunnukset järjestelmään antaa yksikön esihenkilö.

Mainiokoti Lähdeniityn henkilökunnan perehdytykseen kuuluu kirjaaminen. Meille on nimetty kirjaamisvastaava, joka kouluttaa kirjaamista teknisesti ja sisällöllisesti henkilöstölle.

Kirjaamisesta tulee välittyä asukkaan kokemus palvelusta, osallisuus ja oma arki.

Omatuokiot kirjataan viikoittain ja ulkoilut sekä ryhmä/kuntoutus päivittäin. Erityistilanteet kuten kaatumiset ja sairaskohtaukset kirjataan yksityiskohtaisesti. Mainiokoti Lähdeniityssä kirjaamista seurataan säännöllisesti. Työntekijät ohjeistetaan oikeanlaiseen kirjaamiseen. Yksikössä kirjataan reaaliaikaisesti mobiilisovelluksella. Tämän vuoksi jokaisella työntekijällä on puhelin mukana koko työvuoron aikana.

Merkittävässä tietosuojapoikkeamissa konsultoimme konsernin tietosuojavastaavaa.

Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot: Mehiläisen tietosuojavastaava Kim Klemetti p. 045 672 8286.

2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Asukkaat sekä läheiset saavat vastattavakseen laatukselyn kerran kuussa. Lisäksi asukkailla on mahdollisuus kertoa toiveistaan ja kehitysideoistaan viikoittaisessa asukaskokouksessa. Vastausten perusteella henkilöstö kehittää toimintaa yhdessä.

Mainiokoti Lähdeniityssä kokemuksellista laatua kerätään kuukausittain forms -kyselyllä. Asukkaat pääsevät vastaamaan tablettitietokoneelta hoitajan avustamana. Läheisille linkki lähetetään kerran kuukaudessa sähköpostitse. Heillä on mahdollisuus vastata myös tablettitietokoneella vieraillessaan kodissa.

Palautetta otetaan vastaan myös kasvotusten, puhelimitse ja sähköpostitse sekä asukkailta että läheisiltä. Mainiokoti Lähdeniityssä palautteet käydään henkilökunnan kanssa läpi henkilöstöpalaverissa ja toimintaa kehitetään yhdessä ja sitä seurataan säännöllisesti. Kehittämissuunnitelmasta tiedotetaan henkilöstöä sähköpostitse.

3 OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA

3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Omavalvonta perustuu riskienhallintaan, jossa pyritään tunnistamaan eri riskejä ja epäkohtia ennakkoon asukkaan saaman hoidon näkökulmasta. Mainiokoti Lähdeniityssä olemme tunnistaneet muun muassa seuraavia riskejä ja miettineet niihin toimintasuunnitelmat.

Henkilöstöön liittyvät riskit

Akuutteihin poissaoloihin on välillä vaikea löytää sijaista ja irtisanoutuneen tilalle voi olla haastava rekrytoida uutta tekijää. Pyrimme kasvattamaan sijaisrinkiä, jolloin käytössämme on asukkaille ennestään tuttuja sijaisia. Tarvittaessa käytämme vuokratyövoimaa poissaolojen sijaistamiseen. Uusien työntekijöiden perehdyttämistä on kehitetty ja perehdytyksen suorittamista on tehostettu, jotta jokainen työntekijä käy sen läpi mahdollisimman pian meillä aloittamisen jälkeen. Mainiokoti Lähdeniityssä työntekijöille järjestetään koulutusta mm uhkaavien tilanteiden kohtaamiseen sekä muistisairaahan hoitoon, jolloin henkilöstö pystyy ennakoimaan ja estämään vaaratilanteet.

Vastuuhenkilö: yksikön johtaja, tiimivastaava, sairaanhoitaja sekä koko työyhteisö omalta osaltaan.

Lääkehoitoon ja sen toteuttamiseen liittyvät riskit

Lääkehoidon riskinä on riittävä lääkehoidon osaaminen yksittäisissä vuoroissa, lääkkeiden antaminen väärin (lääke jää antamatta tai se annetaan väärälle henkilölle). Mainiokoti Lähdeniityssä lääkehoitoon perehdyttämisen sekä tarvittavan osaamisen varmistaminen on tiimivastaavan, sairaanhoitajan sekä yksikön johtajan vastuulla. He varmistavat, että jokaisella lääkehoitoon osallistuvalla on LoVe suoritettu ja vaadittavat näytöt annettu ennen lääkehoitoon osallistumista. Nämä luvat uusitaan viiden vuoden välein. Lääkkeisiin ei pääse muut kuin lääkevastuuvuorossa olevat hoitajat. Lääkkeet ovat aina lukitussa tilassa. Avaimille on kulunseuranta. N- ja PKV-lääkkeiden kulutusta seurataan kulutuskortein. Kulutuskortit tarkistetaan kuukausittain.

Vastuuhenkilö; yksikön johtaja ja lääkehoidosta vastaava sairaanhoitaja.

Tietosuojaan ja -turvaan liittyvät riskit

Tietosuojaan liittyviä riskejä ovat, että asukkaiden paperit eivät ole lukitussa tilassa, asukastietoja annetaan ulkopuolisille tai työntekijä antaa omat tunnukset toisen käyttöön. Mainiokoti Lähdeniityssä henkilöstö on käynyt syksyllä 2022 tietoturvakoulutuksen ja asioita kerrataan tarvittaessa henkilöstön kanssa palaverissa. Asukkailta ja omaisilta kysytään asukkaan muuttaessa, kenelle tietoja saa luovuttaa ja tämä tieto kirjataan asukkaan tietoihin. Jokaiselle työntekijälle luodaan heidän aloittaessaan työt omat tunnukset asukastietojärjestelmään.

Vastuuhenkilö: yksikön johtaja, jokainen työntekijä omalta osaltaan

Palveluntuottamiseen ja hoitoon liittyvät riskit

Mainiokoti Lähdeniityssä riskinä on riittävä ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys esimerkiksi epidemioiden aikana. Riskiin on varauduttu hankkimalla ammattitaitoisia työntekijöitä sijaisrinkiin. Tarvittaessa käytämme henkilöstövuokrausta henkilöstövajauksen paikkaamiseen. Henkilöstömitoitusta seuraamme viikoittain.

Vastuuhenkilö: yksikön johtaja

Yksikön tiloihin liittyvät riskit

Mainiokoti Lähdeniityssä riskinä on, että osastojen ovet jäävät helposti auki niistä kuljettaessa, jolloin asukkaat voivat päästä rappukäytävään. Tätä riskiä olemme pyrkineet pienentämään laittamalla oviin muistutuksen, että jokainen tarkistaa ovissa kulkiessaan, oven kunnollisesta sulkeutumisesta. Tiloja huoltaa L&T kiinteistötoimi, joka huolehtii talotekniikan toiminnasta.

Lähdeniityssä on oma työturvallisuusvastaava, joka kiertää säännöllisesti neljä kertaa vuodessa tilat ja tarkastaa niiden turvallisuuden. Tarkastuksista hän laatii raportin, joka käydään yhdessä henkilöstön kanssa läpi palaverissa. Apuvälineet, kuten vuoteet, henkilönosturit, vaaka ja pesulaveri huolletaan säännöllisesti kerran vuodessa.

Tarvittaessa henkilöstö tilaa korjaajan huoltojen väliin.

Lähdeniityssä ulko-ovet ja osastojen ovet ovat lukittuina asukasturvallisuuden vuoksi. Hoivakodilla on sopimus paikallisen vartiointiliikkeen kanssa yöllisistä vartijapalveluista.

Vastuuhenkilö: jokainen työntekijä omalta osaltaan.

Tiedonkulkuun ja tiedottamiseen liittyvät riski

Mainiokoti Lähdeniityssä tiedottamiseen on yritetty panostaa, koska se on henkilöstön mielestä ollut ongelmallista. Ongelmana on ollut, että yhdessä sovitut asiat ja tieto eivät ole tavoittaneet kaikkia. Henkilöstöpalaverimuistiot ja muut tärkeät asiat lähetetään nykyisin jokaiselle sähköpostiin. Työntekijät on veloitettu lukemaan sähköpostinsa kerran työvuorossa. Lisäksi henkilöstöpalaverimuistio löytyy yksikön omilta sivuilta henkilökunnan intrasta, jonne pääsy neuvotaan jokaiselle uudelle työntekijälle.

Riskinhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien riskien tunnistaminen on omavalvontasuunnitelman ja omavalvonnan toimeenpanon lähtökohta. Mainiokoti Lähdeniityssä pyrimme tunnistamaan riskit ennakoita, jolloin voimme puuttua epäkohtiin suunnitelmallisesti. Riskientunnistamista teemme yhdessä henkilöstön kanssa ja esimerkiksi työsuojeluvastaavalla on vastuualueena tilojen turvallisuus ja lääkehoitovastaavalla lääketurvallisuus. Jokaisen työntekijän vastuulla on tehdä poikkeamailmoitus huomattuaan jonkin epäkohdan. Poikkeamat käymme läpi viikoittain yhdessä henkilöstön kanssa. Myös asukkaat ja läheiset ovat tärkeässä asemassa ilmoittaessaan henkilöstölle huomaamistaan epäkohdista. Avoin ilmapiiri ja mahdollisuus tehdä ilmoitus nimettömänä kannustavat palautteen antamiseen.

Poikkeamailmoitus tehdään mainionetissä yksikön omilla sivuilla Poikkeamat-välilehdellä. Poikkeamaa tehdessä valitaan oikea otsikko tapahtuman mukaan (onko kyseessä esim. asukkaan tapaturma vai lääkepoikkeama). Yksikön johtaja tai tiimivastaava käyvät poikkeamat läpi ja tuo ne henkilöstölle seuraavana mahdollisessa henkilöstöpalaverissa. Vakavat poikkeamat käydään läpi saman tien tai seuraavana päivänä.

Henkilöstöpalaverimuistioon ja poikkeamailmoitukseen kirjataan henkilöstön kanssa sovittu toimenpide, jonka avulla pyritään estämään tapahtuman uusiminen. Lähdeniityssä eniten poikkeamia ovat aiheuttaneet asukkaan tapaturmat (kaatumiset) sekä lääkepoikkeamat (lääke annettu väärään aikaan tai lääkkeen antaminen on jäänyt kirjaamatta kulutuskortille tai potilastietojärjestelmä Domacareen).

Riskienhallinnan työnjako

Riskien hallinta on koko työyhteisön yhteinen asia. Mainiokoti Lähdeniityssä henkilöstö osallistuu turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen. Riskienhallinnan luonteeseen

kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista. Esihenkilön vastuulla on saada aikaan myönteinen asenneympäristö turvallisuuskysymysten käsittelylle. Toiminnasta vastaavan johdon ja esihenkilöiden tehtävänä on huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Toiminnasta vastaavien on huolehdittava siitä, että turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Riskienhallinta vaatii sitoutumista ja aktiivisia toimia koko henkilökunnalta. Havaituista riskeistä tehdään poikkeamailmoitus, jonka perusteella henkilöstön kanssa mietitään, kuinka havaittu riski voidaan jatkossa estää. Vakavan riskin tultua esiin, yksikön johtaja on yhteydessä omaan esihenkilöönsä tai riskin luonteen mukaisesti muihin tahoihin.

3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Sosiaalihuollon ammattihenkilön on ilmoitettava viipymättä toiminnasta vastaavalle esihenkilölle, jos hän huomaa epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asukkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Mainiokoti Lähdeniityn henkilökunta on tietoinen Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) 29 §:n mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta ja osaa toimia sen mukaisesti. Ilmoitus tulee tehdä välittömästi lomakkeella yksikön toiminnasta vastaavalle esihenkilölle. Mainiokoti Lähdeniityssä työntekijät tekevät ilmoituksen poikkeamajärjestelmän lomakkeella: Työntekijän ilmoitusvelvollisuus. Esihenkilö tulostaa lomakkeen tai kopioi tekstin ja lähettää sen Pirhan edustajalle.

Jos Mainiokoti Lähdeniityssä ilmenee asukkaan kaltoinkohtelua, siihen puututaan välittömästi ja tilanne selvitetään pikaisesti ja avoimesti. Kukaan ei saa vaieta havaitessaan kaltoinkohtelua ja jokaisella on vastuu tiedottaa asiasta omalle esihenkilölle. Esihenkilö ilmoittaa epäilyistä kaltoinkohtelusta palvelujohtajalle sekä kunnan edustajalle. Henkilökunta tuo havaitsemansa asiakasturvallisuuteen kohdistuvat riskit, epäkohdat ja laatupoikkeamat joko kertomalla ne esihenkilölle, tiimivastaavalle, aluejohtajalle tai työsuojeluvaltuutetulle. Henkilöstö täyttää myös poikkeama -ilmoituksen, jotka käsitellään

kerran viikossa henkilöstöpalaverissa. Palaverissa pyrimme miettimään keinoja estääksemme vastaavan tapahtuman uusiutumisen.

Asiakkaat ja läheiset voivat tuoda esille havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit kertomalla ne joko henkilökunnalle, esihenkilölle, aluejohtajalle tai palveluntuottajalle. Palautteen voi antaa myös kirjallisena tai nimettömänä vastaamalla kuukausittaiseen tyytyväisyyskyselyyn. Lisäksi asukkaat voivat antaa palautteen myös viikoittaisessa asukaskokouksessa tai omahoitajalleen kahdenkeskisissä keskusteluissa. Mehiläisen nettisivuilta löytyy myös palautekanava.

Jos työntekijän käyttäytyy epäasiallisesti, hänen kanssaan käydään joko koeaikakeskustelu, otetaan asia puheeksi, jolloin puheeksi otosta tehdään myös muistio tai työntekijälle annetaan kirjallinen varoitus, jos huono käytös jatkuu.

Henkilöstön kanssa laki ilmoitusvelvollisuudesta käydään läpi henkilöstöpalaverissa säännöllisesti neljä kertaa vuodessa.

Palautteen voi antaa myös:

Mehiläisen asiakasyhteyshenkilö: Marianna Rainio p. 040 193 1934,
marianna.rainio@mehilainen.fi

Pirhan sosiaaliasiavastaava: potilasasiavastaava@pirha.fi

Mainiokoti Lähdeniityssä saadut palautteet käydään henkilöstön kanssa yhdessä läpi henkilöstöpalaverissa ja siitä tehdään merkintä muistioon. Tarvittaessa palautteeseen annetaan kirjallinen vastine, jos sitä pyydetään.

Korjaavien toimenpiteiden seuranta ja kirjaaminen:

Korjaavista toimenpiteistä sekä niiden seurannasta löytyvät tiedot Mainiokoti Lähdeniityn henkilöstöpalaverin muistiosta. Jokainen työntekijä on velvollinen lukemaan muistion jokaisen kokouksen jälkeen, jos ei osallistunut kokoukseen. Sovituista muutoksista tehdään tarvittaessa kirjallinen vastine yhteistyötahoille, jossa selvitetään myös muutosten seurannasta pyydetäessä.

Mainiokoti Lähdeniityssä uudet työntekijät perehdytetään riskien tunnistamiseen, raportointiin sekä hygieniaohjeisiin heti työsuhteen alussa perehdytysprosessin aikana.

3.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Palvelukokonaisuudesta vastaava palveluntuottaja vastaa alihankintana tuotettujen palvelujen laadusta.

Mehiläinen-konserni varmistaa ostopalvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden tekemällä vuosittain toimittaja-arvioinnin, auditointeja ja toimittajakohtaisia riskiarvioita.

Ostopalveluiden tuottajien pitää sitoutua noudattamaan Mehiläisen eettisiä ohjeita, lakeja, sääntöjä ja ohjeita.

Mainiokoti Lähdeniityssä seuraamme toimittajien, tuottajien ja palveluiden laatua jatkuvasti. Esimerkiksi lääketoimituksen saapuessa lääkeluvallinen hoitaja tarkistaa, että toimitus on tilauksen mukainen. Myös annosjakelupussien lääkkeet tarkistetaan lääkeluvallisen toimesta. Ruokatarviketoimitukset tarkastetaan silmämääräisesti sekä esimerkiksi mittaamalla pakasteiden lämpötilat. Pyydämme myös palautetta asukkailta ja läheisiltä. Jos kyse on pienestä häiriöstä, selvitämme sen suoraan toimittajan kanssa. Isoista toimintahäiriöistä tai toistuvista puutteista teemme virallisen reklamaation toimittajalle sekä välitämme hankintaan tiedon palautejärjestelmän kautta.

Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat

Ostopalvelujen tuottajat

Mainiokoti Ilonkaari; ateriapalvelut

Comforta; osa pyykkipalvelusta

Loutea; kiinteistöhuoltopalvelut

Hämeen Turvapalvelu Oy; yöaikainen turvapalvelu

Pirkkalan 1. apteekki; asukkaiden lääkkeet

Kespro; ruokatarvikkeet

3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Yksikönjohtaja vastaa siitä, että yksikköön on laadittu valmius- ja jatkuvuudenhallintasuunnitelma. Nämä suunnitelmat löytyvät yksikön omasta intrasta, jossa se on henkilöstön luettavissa. Suunnitelmat päivitetään vuosittain tai tarvittaessa useammin.

4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO, JULKAISEMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN

4.1 Toimeenpano

Omaevalvontasuunnitelma tehdään yhdessä työyhteisön kanssa, päävastuu suunnitelman tekemisestä on yksikön johtajalla. Jokainen työntekijä on velvollinen lukemaan valmiin suunnitelman ja kuittaa kirjallisesti perehtyneensä siihen. Tarvittaessa on mahdollisuus konsultoida laatutiimiä suunnitelman laadinnassa.

Suunnittelusta ja seurannasta vastaa Marja Seulanto, marja.seulanto@mainiokodit.fi

Omaevalvontaohjelma ohjaa arjen toimintaamme. Seuraamme sen toteutumista viikoittaisella omaevalvontakyselyllä ja vuosittain tehtävällä omaevalvonnan vuosikyselyllä. Suunnitelman ajantasaisuutta seuraamme toiminnanohjausjärjestelmässä, Mainionetissä, Yksikön omilla sivuilla.

4.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Omaevalvontasuunnitelma on nähtävissä kansiossa, joka sijaitsee sisääntuloaulassa. Lisäksi se löytyy Mainiokoti Lähdeniityn kotisivuilta sekä Mainionetistä Mainiokoti Lähdeniityn yksikön omilta sivuilta.

Suunnitelma päivitetään vuosittain ja tarvittaessa useammin, jos toiminnassa tai vastuuhenkilöissä tapahtuu muutoksia.

Omaevalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys: Nokia 30.3.2026

Allekirjoitus

